

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **prof. Ing. L. S., DrSc.**, zastoupeného JUDr. Jaromírem Kovaříkem, advokátem se sídlem Chlumova 10, 130 85 Praha 3, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Brně**, se sídlem Moravské náměstí 1, 602 00 Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2005, č. j. O-152/755/2004, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2007, č. j. 30 Ca 115/2005 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2400 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jaromíra Kovaříka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Vysočinu, katastrálního pracoviště Pelhřimov (dále jen „katastrální úřad“) ze dne 13. 10. 2004 nebylo vyhověno nesouhlasu žalobce s neprovedením opravy v údajích katastru nemovitostí; žalobce se přitom domáhal opravy na listu vlastnictví 140 pro katastrální území M., a to zápisu zástavního práva za pohledávání nezletilého L. S. v částce 10 000 korun československých, které zde nebylo zapsáno, ačkoliv bylo řádně vloženo na základě smlouvy postupní ze dne 4. 12. 1948 uložené pod číslem deníku 836/1948 ve sbírce pozemkové knihy pro bývalý soudní okres P. K tomu žalobce uvedl, že pod položkou č. 26 v oddílu C knihovny vložky pozemkové knihy byla vymazána pouze poznámka nezletilosti žalobce, nikoliv zástavní právo. Odvolání žalobce bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 2. 2005 zamítnuto a rozhodnutí katastrálního úřadu potvrzeno. Žalovaný v odůvodnění

vedl, že zřejmým omylem při vedení katastru, který je důvodem k provedení opravy, je jen takové pochybení pracovníka provádějícího zápis do katastru, ke kterému došlo zjevným a okamžitým selháním v duševní nebo mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti byl tento zápis proveden. Nepřevzetí zápisu v pozemkové knize při komplexním zakládání evidence nemovitostí (dále též „KZEN“) v roce 1983 nemůže být po téměř 60 letech důkazem zřejmého omylu, neboť zápisy v pozemkových knihách bylo možno použít při zakládání této evidence pouze podpůrně. Na tom nic nemění ani neexistence dokladu o provedeném šetření skutečného stavu orgány geodézie.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Brně, který svým rozsudkem ze dne 30. 5. 2007 rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle krajského soudu vyložil žalovaný pojem „zřejmý omyl“ nepřiměřeně zužujícím způsobem v rozporu se smyslem a účelem zákona, v důsledku čehož žalovaný rezignoval na zjištění skutkového stavu věci. Současně katastrální úřad porušil § 32 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), když nedal žalobci možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k dosud shromážděným podkladům.

Předmětný rozsudek krajského soudu napadl žalovaný včasnou kasační stížností, v níž uvedl, že podle platné právní úpravy není důvodem k opravě údajů v katastru pouze chyba vyplývající z porovnání evidovaného údaje v katastru s údajem v listině, která byla podkladem k zápisu, ale především chyba, která je důsledkem vadného postupu příslušných pracovníků provádějících zápis do katastrálního operátu, resp. do operátu evidence nemovitostí jako jeho právního předchůdce. Je tedy především třeba zjistit, zda postup příslušného orgánu při zápisu byl v souladu s tehdy platnými právními předpisy upravujícími zápis do příslušné pozemkové evidence.

Žalovaný se v kasační stížnosti dále zabýval tzv. komplexním zakládáním evidence nemovitostí podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí. Zápisy ve veřejných knihách byly pro tvorbu evidence nemovitostí využity tak, že orgány geodézie byly povinny zapsat do evidence nemovitostí toho, kdo byl podle výsledků šetření oprávněným nebo povinným. Tehdejší orgány geodézie byly nadány oprávněním posuzovat, zda právní vztah evidovaný v pozemkové knize je v souladu se skutečným stavem. O výsledku šetření se nevyhotovoval žádný doklad, ale výsledek šetření byl přímo zapsán do výkazu změn, spočíval tedy ve vlastním převzetí či nepřevzetí určitého údaje či zápisu údaje nového, odlišného od údajů v pozemkové knize. Výsledný zápis měl být potvrzen jednak podpisem vlastníka či jiné oprávněné osoby v posledním sloupci výkazu změn, eventuálně doložen příslušnou listinou založenou ve sbírce listin. Z praxe je však známo, že tyto podpisy, či poznámky o jejich odmítnutí nebyly důsledně vyžadovány a rovněž příslušné listiny nebyly důsledně do sbírky listin zakládány. To však dle žalovaného nic nemění na tom, že výsledkem šetření orgánů geodézie byl příslušný zápis ve výkazu změn, tj. v daném případě zápis vlastnického práva bez jeho omezení právem zástavním. Nelze-li jednoznačně prokázat, že tehdejší orgán geodézie v případě zástavního práva žádné šetření o jeho trvání neprovedl, a dopustil se tudíž porušení právních předpisů upravujících zápis údajů o nemovitostech, nelze ani rozhodnout, že současný nedostatek zápisu zástavního práva v katastru nemovitostí je takovou chybou, která je zřejmým omylem při vedení katastru ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon). K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 26. 4. 2006, č. j. 59 Ca 94/2005 - 34.

Žalovaný také považuje odůvodnění rozsudku za nepřesvědčivé a vnitřně rozporné, když soud na jedné straně dává žalovanému za pravdu, že zápisů v pozemkových knihách mohlo být při KZEN použito pouze podpůrně. Dále modifikuje tento závěr tak, že nelze vyloučit oprávnění orgánů geodézie využívat i těchto zápisů a v následujícím odstavci již vyžaduje převzetí údaje vždy, pokud není zánik práva doložen listinou, neboť za chybný údaj považuje i zjištění, že operát evidence nemovitostí převzatý katastrálním úřadem nebyl úplný. Závěr soudu jako by popíral oprávnění a zároveň povinnost orgánů geodézie při zakládání evidence nemovitostí šetřit skutečný stav právních vztahů.

Soud nepřihlédl též ke skutečnosti, že nemovitosti, ke kterým bylo dle smlouvy postupní zřízeno zástavní právo, byly v roce 2000 zahrnuty do obvodu komplexní pozemkové úpravy, v rámci které došlo ke změně v uspořádání těchto pozemků a mimo jiné i výměně a přechodu vlastnických práv k nim. Podkladem pro zápis vlastnických a jiných práv k nemovitostem je přitom v takovém případě rozhodnutí pozemkového úřadu. Jestliže v rozhodnutí o výměně vlastnických práv nebyla žádná zástavní práva uvedena, současný obsah katastru plně koresponduje s tímto rozhodnutím a nelze ani v tomto případě o chybě způsobené zřejmým omylem při vedení katastru vůbec uvažovat.

Podle žalovaného musí být zjištění skutkových okolností vždy podřízeno předmětu probíhajícího řízení; v daném případě jde o takové skutečnosti, které prokazují, zda při KZEN došlo ke zřejmému omylu či nikoliv. Takovým omylem by sice mohlo být opomenutí vyšetřit trvání zástavního práva v roce 1983, avšak nedostatek důkazu, tj. založení příslušných listin ve sbírce listin, toto opomenutí neprokazuje a není ani důkazem, že zástavní právo v době KZEN již neexistovalo. Tento stav nemůže tudíž dle žalovaného vést k závěru o neúplném zápisu v evidenci nemovitostí, který je třeba doplnit ve smyslu § 7 katastrálního zákona, a nemůže být ani důvodem k postupu, kterým by katastrální úřad nahrazoval údajně chybějící šetření (zjišťoval, zda zástavní právo nadále trvá, bylo změněno, či zaniklo), neboť by tak překročil meze své zákonné pravomoci. Řízením o opravě chyby totiž nelze řešit spory o existenci a obsah věcného práva k nemovitosti, k čemuž žalovaný odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 10. 2002, sp. zn. 59 Ca 85/2002.

Konečně žalovaný namítl nekonkrétnost a obecnost názoru krajského soudu, jímž by se měl v dalším rozhodování řídit, když krajský soud uvádí, že „skutkovým stavem a šetřením v listinách se katastrální úřad nezabýval (...), a proto správní orgány rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu“. Krajský soud rovněž podle svého výkladu považuje za chybný údaj i zjištění, že katastrální úřad „převzal“ neúplný operát evidence nemovitostí (přitom podle § 29 odst. 1 katastrálního zákona se operát evidence nemovitostí považuje za katastrální operát).

Žalovaný závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval, že žalovaný vykládá § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nepřiměřeně zužujícím způsobem. Za zřejmý omyl žalobce považuje skutečnost, že články I a IV smlouvy postupní ze dne 4. 12. 1948, založené do sbírky listin pozemkové knihy, byly do katastru nemovitostí promítnuty, zatímco články II. a X pojednávající o zástavním právu promítnuty nebyly. Poukazování na „praxi správních orgánů na úseku katastru nemovitostí“, kdy příslušné listiny nebyly při KZEN důsledně vyžadovány a do

sbírky listin zakládány, svědčí spíše o tom, že žalovaný si je vadného postupu pracovníků při vedení a obnově katastru vědom. Poukazování žalovaného na výsledek šetření orgánů geodézie při KZEN (zápis ve výkazu změn) a zároveň konstatování, že takové šetření vůbec nemuselo proběhnout, je ve své podstatě kontradiktorní. Námitkou týkající se vnitřní rozpornosti rozsudku překročil žalovaný rozsah kasační stížnosti, která byla podána jen podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Poukaz na komplexní pozemkové úpravy pak nemá dle názoru žalobce žádný vztah k aplikaci § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Žalovaný dále popřel sám sebe, když nejprve vyzval účastníky řízení k předložení listiny prokazující zánik zástavního práva, a poté v rozhodnutí uvedl, že k zápisu zástavního práva je třeba předložit doklad prokazující nespornost trvání předmětného práva. Tvrzení žalovaného, že právní názor krajského soudu je formulován velmi obecně, je dle žalobce ryze subjektivní povahy. Žalobce také uvedl, že krajský soud shledal pochybení katastrálního úřadu, když tento nerespektoval § 33 odst. 2 správního řádu. K tomu se žalovaný v kasační stížnosti vůbec nevyjádřil, a to patrně proto, že svoji předchozí argumentaci shledal jako nadále již neúnosnou. Závěrem žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Kasační stížnost není důvodná.

Podstatou předložené kasační stížnosti je otázka výkladu pojmu zřejmý omyl ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, a to ve vztahu k procesu komplexního zakládání evidence nemovitostí podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, který probíhal na území Československé socialistické republiky od poloviny šedesátých let do konce osmdesátých let minulého století. Před vlastní právní argumentací je zapotřebí provést krátký historický exkurs mapující důvody KZEN.

Obecný knihovní zákon ze dne 25. července 1871 č. 95 ř. z. platný na našem území až do konce roku 1950 obsahoval tzv. zásadu vkládání (intabulace), podle níž vlastnictví a další věcná práva k nemovitostem vznikla a zanikla teprve zápisem do pozemkových knih. Střední občanský zákoník (č. 141/1950 Sb.) zrušil konstitutivnost zápisů právních vztahů k nemovitostem v pozemkových knihách a věcné vztahy k nemovitostem vznikaly nadále pouhou smlouvou, která nemusela být nikde zapsána. Bylo ponecháno na vůli účastníka, zda změnu právního vztahu k nemovitostem do evidence navrhne, přičemž v řadě případů k návrhu nedošlo (často pro snahu ušetřit za kolek). Od 1. 1. 1951 tedy pozemkové knihy přestaly věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy, neboť jejich vznik, změny a zánik nebyl do pozemkových knih povinně zaznamenáván. K nápravě tohoto zcela jistě nežádoucího stavu bylo přikročeno až zákonem č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, jeho prováděcí vyhláškou č. 23/1964 Sb., které odstartovaly komplexní zakládání evidence nemovitostí, tedy zavedení nové databáze vlastnických a jiných právních vztahů k nemovitostem bez přímé návaznosti na dřívější pozemkové knihy. Nový občanský zákoník č. 40/1964 Sb. totiž v § 134 odst. 2 stanovil, že vlastnictví nemovitosti přecházelo nově na základě registrace převodní smlouvy státním notářstvím. Ustanovení § 65 zákona č. 95/1963 Sb., o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád) pak stanovilo notářům povinnost zaslat po registraci ověřený opis smlouvy s vyznačením její registrace příslušnému územnímu orgánu geodézie a kartografie, který změnu vlastnického vztahu vyznačil do evidence nemovitostí.

Zápisy právních vztahů do evidence nemovitostí byly prováděny postupně ve dvou fázích. V první fázi od roku 1964 do konce roku 1966 se v evidenci nemovitostí zapisovaly běžné změny vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, obdobně údaje

o správě národního majetku a nově vzniklá práva trvalého užívání národního majetku a osobního užívání pozemků. V druhé etapě od roku 1967 měly být postupně zapsány právní vztahy v evidenci nemovitostí ještě nevyznačené, tedy i předmětné zástavní právo. Nově zavedená evidence nemovitostí přitom nemohla jen jednoduše převzít zápisy z pozemkových knih, neboť vlastnické vztahy v polovině sedmdesátých let jim v důsledku přerušení kontinuity zápisů od roku 1951 nemusely odpovídat. Prováděcí vyhláška k zákonu o evidenci nemovitostí proto v § 4 odst. 2 stanovila, že pro zápis právních vztahů o nemovitostech bude podpůrně použito zápisů v dosavadních pozemkových knihách, železničních knihách, v jednotné evidenci půdy a v bývalém pozemkovém katastru. Orgány geodézie zapíší do evidence nemovitostí toho, kdo podle výsledku šetření je oprávněným nebo povinným. Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu o evidenci nemovitostí, „ani v těchto případech orgán geodézie nerozhoduje. Bude věcí občana nebo organizace, aby se domohl svého práva u soudu nebo hospodářské arbitráže, a podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo hospodářské arbitráže opraví pak orgán geodézie zápis“. Při vzniku katastru nemovitostí pak žádná další skutková šetření prováděna nebyla a došlo k přímému převzetí údajů z evidence nemovitostí do katastru nemovitostí (podle § 29 odst. 1 katastrálního zákona).

Na základě výše uvedeného se Nejvyšší správní soud zabýval jednotlivými námitkami kasační stížnosti. Předně je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud nepovažuje právní názor vyjádřený v rozhodnutí krajského soudu za nekonkrétní či příliš obecný. Krajský soud jasně uvedl, že nepřevzetí části údajů z postupní smlouvy ze dne 4. 12. 1948 a z pozemkové knihy do evidence nemovitostí je zřejmým omylem ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona a že žalovaný a katastrální úřad jsou povinni situaci vyšetřit a zjistit skutkový stav. Tuto námitku tedy není možné shledat za důvodnou, stejně jako námitku brojící proti rozporuplnosti části odůvodnění krajského soudu: krajský soud totiž nepožaduje přímé převzetí zápisu v pozemkové knize a ve smlouvě postupní do katastrálního operátu, jak tvrdí žalovaný, ale žádá skutkové šetření např. ve sbírce listin. Zdejší soud se také nezabýval námitkou provedení pozemkových úprav v roce 2000, která se dotkla i předmětných nemovitostí, neboť tato námitka nebyla předmětem přezkumu krajského soudu na základě podané žaloby ani z úřední povinnosti, a proto nemůže být předmětem přezkumu ani v kasačním řízení.

Vyčerpávající definice slovního spojení „zřejmý omyl“ dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla, ostatně taková definice by byla velmi obtížná. Neurčitý pojem zřejmý omyl je tudíž potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (*error facti* – zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený) tak omyl právní (*error iuris* – např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu). Podle Nejvyššího správního soudu proto jak žalovaný tak i krajský soud nedůvodně rozlišují mezi chybou vyplývající z porovnání evidovaného údaje v katastru s údajem na podkladové listině a chybou, která je důsledkem vadného postupu (selhání) pracovníků provádějících zápis

do katastrálního operátu. I v prvním případě se totiž jedná o chybu způsobenou pracovníkem katastru (jeho mylným jednáním) při přepisu údajů z listiny do katastrálního operátu.

Nejvyšší správní soud nicméně nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že situaci, kdy část údajů z listiny (smlouvy postupní z 4. 12. 1948) je zapsána v katastru nemovitostí a část údajů z téže listiny (sporné zástavní právo) zapsána do katastru nebyla, nelze posoudit jinak, než jako důsledek selhání pracovníků při vedení a obnově katastru, nebo-li jako důsledek zřejmého omylu. Jak bylo uvedeno výše v historickém přehledu, katastr nemovitostí je přímý nástupce evidence nemovitostí, která vznikala postupně od poloviny let šedesátých do konce let osmdesátých. V daném případě je tedy de facto napadán nesprávný postup pracovníků střediska geodézie, kteří vytvářeli evidenci nemovitostí, a to podpůrně na základě pozemkových knih a dokumentů ze sbírky listin a na základě vlastního šetření skutečného stavu právních vztahů k té které nemovitosti. Nebyl-li pak zápis uvedený v pozemkové knize převzat do evidence nemovitostí, nemuselo se jednat pouze o opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie, ale i o výsledek šetření skutečného stavu věci, kdy mohlo vyjít najevo, že příslušný zápis již nemá opodstatnění. Z rozporu mezi zápisem v pozemkové knize (a listinou jej potvrzující) a zápisem v katastru nemovitostí proto nelze bez dalšího dovozovat zřejmý omyl při obnově a vedení katastru nemovitostí ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.

Nejvyššímu správnímu soudu je znám rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2001, č. j. 15 Ca 110/2001 - 31, z něž vychází žalobce v žalobě a v rozhodnutí jej užívá i krajský soud. Podle tohoto rozhodnutí lze postupem podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona napravit situaci, kdy orgán geodézie nevyznačil vlastnictví k určité nemovitosti, ačkoli vlastnickému právu svědčila mimo jakoukoli pochybnost nabývací listina založená ve sbírce listin pozemkové knihy (titulus) a zápis vlastnictví v pozemkové knize (modus) a vlastnictví nezpochybnila jiná listina. Nicméně v daném případě se jednak jednalo o situaci, kdy orgán geodézie vůbec nedokončil šetření skutečného stavu v rámci druhé etapy zakládání evidence nemovitostí a k předmětným nemovitostem nebyl veden žádný vlastník, jednak je tento právní názor problematický. Krajský soud zde totiž přiřkl katastrálnímu úřadu pravomoc suplovat činnost dřívějšího orgánu geodézie (vyšetřit skutkový stav) a navíc pravomoc rozhodnout, kdo bude zapsán jako vlastník předmětných nemovitostí jen na základě informací z pozemkových knih (tj. na základě právního stavu ke konci roku 1950), a to vzdor chaosu, který vypukl v evidování právních vztahů k nemovitostem po opuštění intabulačního principu v roce 1951. Krajský soud v Ústí nad Labem zřejmě předpokládal, že za posledních 50 let se právní vztahy k předmětné nemovitosti nezměnily, což odůvodnil i tím, že tento stav nebyl zpochybněn žádnou listinou. Tím však zcela popřel celý proces komplexního zakládání evidence nemovitostí, který byl zaměřen na zjištění skutečného stavu věci.

V právě projednávaném případě je nepochybné, že středisko geodézie provedlo šetření skutečného stavu právních vztahů k předmětným nemovitostem v roce 1983, jinak by nebyl vyplněn výkaz změn pod č. 33/83. V tomto výkazu již není zapsáno zástavní právo ve prospěch žalobce. Dokumenty dokládající důvod nepřevzetí předmětného zápisu z pozemkových knih do výkazu změn a následně do evidence nemovitostí nejsou k dispozici, avšak jen z toho nelze dovozovat, že ze strany pracovníků střediska geodézie došlo ke zřejmému omylu, a katastrální úřad tudíž může provést opravu příslušného údaje v katastrálním operátu. Mohl by tím totiž překročit svou pravomoc v případě, že se o zřejmý omyl nejednalo, neboť by konstituoval již zaniklý právní vztah. Má-li přesto žalobce za to, že pohledávka a zástavní právo k ní nadále i po 60 letech existuje, musí se svého práva domáhat u soudu v občanském soudním řízení, který

jediný disponuje pravomocí rozhodovat o tom, zda pohledávka byla či nebyla uspokojena a zda tedy na předmětné nemovitosti vázne zástavní právo. Katastrální úřad proto v právě projednávané věci postupoval správně, když žádosti žalobce o opravu chyby v katastrálním operátu nevyhověl; naopak úvahy krajského soudu v tomto směru vedené správné nejsou.

Ačkoliv Nejvyšší správní soud shledal některé námitky žalovaného jako důvodné, ztotožňuje se s názorem krajského soudu v tom, že žalovaný nedal žalobci možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění. Tím porušil ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Ostatně žalovaný tento závěr krajského soudu v kasační stížnosti nenapadl, z čehož nelze dovozovat nic jiného, než že se závěrem krajského soudu souhlasí.

Závěrem je třeba se vypořádat s procesním postupem Nejvyššího správního soudu v situaci, kdy rozhodnutí správního orgánu bylo krajským soudem správně zrušeno, ovšem některé z důvodů, pro které tak krajský soud učinil, neobstojí; resp. obstojí pouze důvod procesního pochybení žalovaného (porušení § 33 odst. 2 správního řádu). V obdobné věci Nejvyšší správní soud rozhodl např. dne 16. 2. 2005 pod č. j. 1 Afs 20/2004 - 51, www.nssoud.cz, takto: *Zrušil-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost a pro vady řízení, k zákonnosti rozhodnutí krajského soudu postačuje, byl-li dán některý ze zákonných důvodů pro takové rozhodnutí.* Obdobně v rozsudku ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 23/2005 - 93, publikovaný pod č. 781/2006 Sb. NSS zdejší soud uvedl, že „*skutečnost, že v řízení o kasační stížnosti obstál jen jeden z důvodů, pro které krajský soud zrušil správní rozhodnutí, nemusí vždy vést ke zrušení rozsudku krajského soudu*“. V projednávané věci se nejeví účelné rušit rozhodnutí krajského soudu, neboť jediným efektem tohoto postupu by byla skutečnost, že krajský soud by vydal nový zrušující rozsudek, ovšem s částečně jiným odůvodněním sledujícím názor Nejvyššího správního soudu.

Současně však vzniká otázka závaznosti právního názoru vysloveného v rozsudku kasačního soudu, byla-li kasační stížnost zamítnuta. V již citovaném rozsudku ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 23/2005 - 93 dovedl Nejvyšší správní soud závaznost svého názoru mimo jiné na základě následující argumentace. „*Soudní řád správní obecně stanoví závaznost výroku rozsudku pro účastníky, osoby na řízení zúčastněné a orgány veřejné moci v ust. § 54 odst. 6. Tato závaznost se vztahuje jen k výroku, neboť jen ten je vykonatelný a jen ten se přímo projeví v právech a povinnostech účastníků řízení, případně zasáhne osoby další. I když tedy nelze přímo hovořit o závaznosti právního názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku zamítajícím kasační stížnost, spočívá jeho váha v zákonné pozici vyplývající z ust. § 12 odst. 1 s. ř. s., podle něhož je Nejvyšší správní soud vrcholným soudním orgánem ve věcech správního soudnictví, zajišťujícím jednotu a zákonnost rozhodování. Z toho Nejvyšší správní soud dovozuje nezbytnost respektovat právní názor Nejvyššího správního soudu i tam, kde není zákonem přímo stanovená vázanost, pokud je daný právní názor v pokračujícím řízení rozhodný.*“ Žalovaný je proto v dalším řízení povinen řídit se právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku, byť je z části odlišný od názoru krajského soudu.

Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce naopak ve věci úspěch měl; náklady řízení v jeho případě tvoří mimosmluvní odměna jeho zástupce podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Soud proto přiznal žalobci částku 2100

Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání vyjádření ke kasační stížnosti [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a dále částku 300 Kč jako paušální náhradu výdajů s tímto úkonem spojených [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Celkem tedy žalobci na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 2400 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2008

JUDr. Marie
Žiškova
předsedkyně senátu